

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
 MINISTRIA E ARSIMIT
 DHE SPORTIT
 AGJENCIA KOMBËTARE E PROVIMEVE

PROVIMI I MATURËS SHTETËRORE 2014

I DETYRUAR

VARIANTI A
 Ora 10.00

E premte, 30 maj 2014

Lënda: Gjuhë shqipe dhe Letërsi

Profesionale, artistike, sportive, me kohë të shkurtuar

Udhëzime për nxënësin

Testi në total ka **25 pyetje**: 13 pyetje me zgjedhje (alternativa) dhe 12 pyetje me zhvillim.

Testi është i ndarë në dy pjesë: joletrare dhe letrare.

Në të dy pjesët ka pyetje me **zgjedhje** dhe me **zhvillim**. Në pyetjet me zgjedhje rrethoni **vetëm** shkronjën përbri përgjigjes së saktë, ndërsa për pyetjet me zhvillim është dhënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.

Koha për zhvillimin e pyetjeve të testit është **2 orë e 30 minuta**.

Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pikët											
Kërkesa	12a	12b	12c	13	14	15	16	17	18	19	20
Pikët											
Kërkesa	21	22	23a	23b	24a	24b	25a	25b	25c	25d	
Pikët											

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2.....Anëtar

BAJRON

ÇAJLD HAROLD (*Kënga e lamtumirës*)

1

O lamtumirë! Atdheu im
po zhduket dalëngadalë,
gjëmon stuhia me tërbim,
çaçri gërhet mbi valë,
pas diellit që po flakëron,
po nisemi të lirë;
dhe ty, si atij që perëndon,
Atdhe, natën e mirë!

2

Kur nesër rishtaz ai diell
do lindë, me shkëlqim,
do përshëndesim det e qiell
po jo atdhenë tim.
Në vatrën time nuk ka zjarr,
nëpër avllit' e forta
të kullës sime rritet bar,
im qen po leh te porta.

8

Kush u beson psherëtimave
të femrës që mbush sytë?
Ia than lotët qepallave
ndonjë dashnor i dytë.
S'qaj për gëzimet që humbas,
rrezikun që më vjen;
po vetëm qaj se nuk lë pas
asnjë që lot'n e vlen.
Në botë mbeta fill i mjerë,
në detin pa kufi;
përse të qaj pra për të tjerë
për mua s'qau njeri.
Do t'angullijë ndoshta sot
im qen gjersa të gjejë
ushqim nga një tjetër zot;
n'u kthefsha do më shqejë.
Pra, merrmë, o lundër, dhe vrapo
në detin plot buçim;
dhe shpërmë në çdo vend që do,
veç jo në vendin tim!
Të falem det i kaltr' i zi!
dhe kur të shkel i lirë
në dhe, të falem, shkretëti!
Atdhe, natën e mirë!

14. Heroi lirik në këtë fragment shfaqet:

1 pikë

- A) i zhgënjyer nga njerëzit e vendit të tij.
- B) i mërzhitur nga shtegtimet e shumta.
- C) i shqetësuar për rreziqet që e presin.
- D) i lumtur që po largohet në vende të panjohura.

15. Toni ka karakter lutës në vargun:

1 pikë

- A) Në vatrën time nuk ka zjarr,
- B) Pra, merrmë, o lundër, dhe vrapo
- C) S'qaj për gëzimet që humbas
- D) Në botë mbeta fill i mjerë

16. Cila është figura e stilistikës mbi të cilën janë ndërtuar vargjet e mëposhtme? **1 pikë**

*Pra, merrmë, o lundër, dhe vrapo
në detin plot buçim;
dhe shpërmë në çdo vend që do,
veç jo në vendin tim!*

- A) epiteti
- B) krahasimi
- C) përsëritja
- D) personifikimi

17. Në cilën prej alternativave të mëposhtme sintaksa vjen me rend të ndryshuar? **1 pikë**

- A) Çaçri gërhet mbi valë
- B) im qen gjersa të gjejë
- C) S'qaj për gëzimet që humbas
- D) Atdheu im/ po zhduket dalëngadalë

18. Në cilin prej vargjeve metafora është shprehur me folje? **1 pikë**

- A) në detin plot buçim
- B) të kullës sime rritet bar
- C) në vatrën time nuk ka zjarr
- D) s'qaj për gëzimet që humbas

19. Bazuar në këtë fragment, mund të themi se përvojat që ka pasur heroji lirik në të shkuarën: **1 pikë**

- A) e kanë nxitur të jetë i dhunshëm.
- B) e kanë bërë atë të pamposhtur.
- C) i kanë shkaktuar shumë zhgënjime.
- D) e kanë bërë ambicioz për të qenë i pari në jetë.

20. Përshkruani gjendjen shpirtërore të heroit duke e ilustruar me një shembull nga poezia. **2 pikë**

21. Identifikoni dy motivet e largimit të heroit nga vendlindja, të cilat janë edhe shkaku i përjetimeve që ai po kalon. **2 pikë**

Motivi 1:

Motivi 2:

22. Lexoni me kujdes vargjet e mëposhtme. I analizoni ato.

2 pikë

*S'qaj për gëzimet që humbas,
rrezikun që më vjen;
po vetëm qaj se nuk lë pas
asnjë që lot'n e vlen.*

23.

a) Në strofën tetë zbuloni vargjet ku heroi lirik merr një vendim. Cili është vendimi? Analizoni gjendjen shpirtërore të heroit në këtë moment.

3 pikë

b) Si shfaqet poeti në këtë fragment, si romantik apo realist? Pse?

2 pikë

24.

a) Në vargun *Në vatrën time nuk ka zjarr*, tregoni të dy kuptimet që mbart fjala *zjarr*.

2 pikë

b) Çfarë ju bën më shumë përshtypje në këtë fragment? Pse?

2 pikë
